

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžf/7/2013
Identifikačné číslo spisu:	3012200171
Dátum vydania rozhodnutia:	30.01.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Baricová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:3012200171.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a členov senátu JUDr. Milana Moravu a JUDr. Jarmily Urbancovej, v právnej veci žalobcu: Slovenská správcovská a reštrukturalizačná, k. s., so sídlom Horná 23, Banská Bystrica, ako správca úpadcu Novácke chemické závody, a. s. „v konkurze“, IČO: 31 616 755, so sídlom M. R. Štefánika 1, Nováky, zastúpeného BOLOŠ Advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Horná 23, Banská Bystrica, IČO: 36 866 261, proti žalovanému: Colný úrad Trenčín, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 09006667/1/ 00000647/2012 z 03. januára 2012, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 11S/14/2012-48 zo 06. novembra 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 11S/14/2012-48 zo 06. novembra 2012 **p o t v r d z u j e .**

Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 163,66 eura do troch dní.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trenčíne zrušil (ďalej aj „krajský súd“) podľa § 250j ods. 2 písm. a/ a e/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v záhlaví uvedené rozhodnutie žalovaného, ktorým žalovaný ku dňu 01. januára 2012 odňal žalobcovi osvedčenie o registrácii platiteľa dane z uhlia a zrušil mu registráciu platiteľa dane z uhlia.

Krajský súd vo svojom odôvodnení na úvod uviedol, že sa nestotožnil s názorom žalobcu, že nie sú v súlade so zákonom rozhodnutia príslušného správneho orgánu o zrušení registrácie oprávneného spotrebiteľa elektriny, uhlia a zemného plynu a o odňatí povolení na oslobodenú elektrinu, uhlia a zemný plyn, ak už boli vydané.

Podľa názoru krajského súdu síce odňatie osvedčenia o registrácii platiteľa dane z uhlia a zrušenie registrácie platiteľa dane z uhlia možno vykonať, ale len v súlade so zákonom. Zákon č. 609/2007 Z. z. o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu a o zmene a doplnení zákona č. 98 /2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov v znení novely zákonom č. 546/2011 Z. z., v znení platnom od 01. januára 2012 (ďalej len „zákon č. 609/2007 Z. z.“), upravuje zrušenie

registrácie a odňatie povolení na oslobodenú elektrinu, uhlia a zemného plynu, ktoré boli vydané, dňom právoplatnosti rozhodnutia súdu o vyhlásení konkurzu, o zamietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku, alebo o zrušení konkurzu pre nedostatok majetku, alebo dňom, keď bolo potvrdené nútené vyrovnanie, povolené vyrovnanie, alebo povolená reštrukturalizácia.

Krajský súd mal v prejednávanej veci za nesporné, že Okresný súd v Trenčíne uznesením, č. k. 29K/43/2009-15367-27 z 02. októbra 2009 vyhlásil konkurz na majetok dlžníka Novácke chemické závody, a. s., Nováky. Rozhodnutie o vyhlásení konkurzu nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 08. októbra 2009. Žalovaný odôvodnil napadnuté rozhodnutia tak, že na účel zákona č. 609/2007 Z. z., považuje za deň nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu o vyhlásení konkurzu na úpadcu Novácke chemické závody, a. s., Nováky deň 01. január 2012.

Deň nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu o vyhlásení konkurzu vyznačí príslušný súd na uznesení, ktorým bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka. Túto právomoc nemá správny orgán a ani v súvislosti so zmenou zákona o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu nemôže byť deň právoplatnosti rozhodnutia o vyhlásení konkurzu určený na iný deň ako vyznačil príslušný súd na doložke právoplatnosti.

Podľa krajského súdu z ustanovení § 8 ods. 13, § 20 ods. 13 a § 32 ods. 13 zákona č. 609/2007 Z. z. v znení účinnom od 01. januára 2012 vyplýva, že zrušenie registrácie a odňatie povolenia na odber a používanie oslobodenej elektriny, uhlia a zemného plynu sa viaže na deň právoplatnosti rozhodnutia súdu o vyhlásení konkurzu. Zákon č. 609/2007 Z. z. v prechodných ustanoveniach k úpravám účinným od 01. januára 2012 (§ 48) neupravil zrušenie registrácie a odňatie povolenia na odber a používanie oslobodenej elektriny, uhlia a zemného plynu úpadcovi, na majetok ktorého bol vyhlásený konkurz pred 01. januárom 2012, pričom nie je rozhodujúce, že úpadca pokračuje v prevádzkovaní podniku. Keďže v prejednávanej veci uznesenie Okresného súdu v Trenčíne o vyhlásení konkurzu na úpadcu Novácke chemické závody, a. s., Nováky nadobudlo právoplatnosť dňom 08. októbra 2009, nebolo možné tomuto úpadcovi zrušiť registrácie a odňať povolenia na odber a používanie oslobodenej elektriny, uhlia a zemného plynu od 01. januára 2012.

Krajský súd ďalej uviedol, že po začatí konania vo veci zrušenia registrácií a povolení na odber elektriny, uhlia a zemného plynu a ich používanie bez spotrebnej dane, malo byť žalobcovi umožnené, aby, hoci aj v skrátenej mohol predložiť nielen dôkaz o ukončení konkurzu, ale, aby bolo zachované aj jeho právo vyjadriť sa k podkladom jednotlivých rozhodnutí a uplatniť vlastné návrhy. Skrátenie lehoty na jeden deň, neodôvodňuje ani zmena podmienok na oslobodenie od spotrebnej dane, ktorá bola účinná od 01. januára 2012, pričom zdôraznil, že správny orgán vo veci samej rozhodol už dňa 03. januára 2012. Z uvedeného dôvodu sa súd stotožnil s názorom žalobcu, že žalovaný nepostupoval v súlade so zákonom, keď lehotu na podanie dôkazu po ukončení konkurzu určil na 1 deň a súčasne mu neumožnil vyjadriť sa k podkladom jednotlivých rozhodnutí. Na uvedený názor nemá vplyv ani skutočnosť, že informáciu o vyhlásenom konkurze úpadcu možno získať aj za výpisu z obchodného registra.

O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že úspešnému žalobcovi ich náhradu priznal za trovy právneho zastúpenia vo výške 441,71 eura.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný domáhajúc sa, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a žalobcovi náhradu trov konania nepriznal. Uviedol, že žalobou napadnuté rozhodnutie nebolo vydané v rozpore so zákonom, vzhľadom na zmenu príslušných ustanovení zákona č. 609/2007 Z. z. bol žalovaný povinný ku dňu 01. januára 2012 odňať žalobcovi osvedčenie o registrácii platiteľa dane z uhlia a zrušiť mu registráciu platiteľa dane z uhlia.

Taktiež sa nestotožnil s právnym názorom krajského súdu, že nepostupoval v súlade so zákonom, keď po začatí konania z vlastného podnetu podľa § 20 ods. 1 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov účinného do 31. decembra 2011 (ďalej len „zákon o správe daní“) [v spojení s § 165 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov - poznámka najvyššieho súdu] vo veci odňatia osvedčenia o registrácii platiteľa dane z uhlia a zrušení registrácie platiteľa dane z uhlia, lehotu na podanie dôkazu o ukončení konkurzu určil na jeden deň a súčasne mu neumožnil vyjadriť sa k podkladom jednotlivých rozhodnutí, a že by išlo o takú vadu konania, ktorá by mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, žalovaný určil žalobcovi

lehotu kratšiu ako je uvedené v § 13 ods. 1 zákona o správe daní na predloženie dôkazu o ukončení konkurzu, z dôvodu osobitne naliehavého úkonu, po účinnosti zmien príslušných ustanovení zákon č. 609/2007 Z. z. od 01. januára 2012, zrušiť príslušné registrácie a povolenia na odber oslobodenej elektriny, uhlia a zemného plynu úpadcovi, ako osobe ktorá stratila na to oprávnenie. Keďže žalobca v určenej lehote nepredložil dôkaz o stave konkurzu, žalovaný uskutočnil preverenie tejto skutočnosti v obchodnom registri vydaným Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, ktorého výsledkom bolo zistenie, že úpadca sa naďalej nachádza v konkurze. V zmysle § 29 ods. 3 zákona o správe daní a poplatkov netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo známe správcovi dane z jeho činnosti.

Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu z 08. januára 2013 na odvolanie žalovaného uviedol, že krajský súd zistil skutkový stav úplne a dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil, a preto navrhuje aby najvyšší súd v časti výroku vo veci samej rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 11S/14/2012-48 zo 06. novembra 2012 potvrdil.

Žalobca mal za to, že, ak v minulosti získal osvedčenie registrácie platiteľa dane z uhlia a žalovaným došlo k jeho zaregistrovaniu ako platiteľa dane z uhlia v súlade s vtedy platnými účinnými právnymi predpismi, tak toto osvedčenie o registrácii a registrácia mu môžu byť odňaté, alebo zrušené, len na základe platného a účinného právneho poriadku a v tom čase, kedy nastávajú určité právom predpokladané okolnosti, s čím právny poriadok spája možnosť o takom odňatí osvedčenia o registrácii platiteľa dane z uhlia, po zrušení registrácie platiteľa dane z uhlia rozhodovať, čo zakladá oprávnenie a zároveň povinnosť žalovaného konať. V prípade žalobcu je však nevyvrátiteľná skutočnosť, že takéto právom predpokladané okolnosti doposiaľ nenastali, keďže zákonodarca tak neurčil napríklad v prechodných ustanoveniach zákona č. 606/2007 Z. z. platnom znení.

Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 137,97 eura + DPH 27,59 eura.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 OSP, keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 ods. 1 OSP).

Podľa § 23 ods. 14 zákona č. 609/2007 Z. z. v znení platnom od 01. januára 2012, colný úrad odníme osvedčenie o registrácii platiteľa dane z uhlia a zruší registráciu platiteľa dane z uhlia dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu o vyhlásení konkurzu, o zamietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku, alebo o zrušení konkurzu pre nedostatok majetku, alebo dňom, keď bolo potvrdené nútené vyrovnanie, povolené vyrovnanie alebo bola povolená reštrukturalizácia.

Preskúmaním obsahu administratívneho a súdneho spisu najvyšší súd zistil, že uznesením Okresného súdu v Trenčíne, č. k. 29K/43/2009-15367-17 z 02. októbra 2009 bol na majetok dlžníka - akciovú spoločnosť Novácke chemické závody, IČO: 31 616 755, so sídlom M. R. Štefánika 1, Nováky - vyhlásený konkurz podľa zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov. Uznesenie Okresného súdu v Trenčíne o vyhlásení konkurzu nadobudlo právoplatnosť dňa 08. októbra 2009. Okresný súd v Trenčíne ďalším uznesením, č. k. 29K/43/2009-16075-23 z 29. decembra 2009 ustanovil do funkcie správcu úpadcu spoločnosť Slovenská správcovská a

reštrukturalizačná, k. s., so sídlom kancelárie Gen. M. R. Štefánika 379/19, Trenčín.

Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že úpadcovi - Novácke chemické závody, a. s., „v konkurze“ - bolo žalovaným vydané dňa 09. októbra 2009 osvedčenie o registrácii na spotrebnú daň z elektriny s prideleným evidenčným č. 66760800012 a bol zaregistrovaný ako daňový dlžník s registračným č. SK 66670600005. Ďalej nebolo sporné, že úpadcovi bolo dňa 01. marca 2010 vydané osvedčenie o registrácii na spotrebnú daň z uhlia s evidenčným č. 666770800012 a bol zaregistrovaný ako daňový dlžník s registračným č. SK 66670600005. Žalovaný vydal úpadcovi dňa 23. decembra 2009 osvedčenie o registrácii na spotrebnú daň z uhlia s evidenčným č. 666770900002, registračným č. SK 66670900007 a povolenie na odber uhlia oslobodeného od dane č. 661170003. Žalobca pre vydanie osvedčení a povolení spĺňal podmienky uvedené v zákone č. 609/2007 Z. z. v znení platnom do 31. decembra 2011.

Ustanovenie § 20 ods. 1 zákona o správe daní upravovalo v podstate dva spôsoby začatia konania, a to buď na návrh daňového subjektu (čím daňový subjekt realizuje v praxi zásadu dispozičnú), alebo na podnet správcu dane, čím je realizovaná zásada oficiality.

Podľa § 2 ods. 2 zákona o správe daní, správca dane postupuje v daňovom konaní v úzkej súčinnosti s daňovými subjektmi a pri vyžadovaní plnenia ich povinností v tomto konaní použije len také prostriedky, ktoré ich najmenej zaťažujú a umožňujú pritom správne vyrubiť a vybrať daň.

Podľa § 13 ods. 1 zákona o správe daní, ak nie je lehota pre niektorý úkon v daňovom konaní určená všeobecne záväzným právnym predpisom, určí primeranú lehotu správca dane. Zároveň upozorní na právne dôsledky nedodržania tejto lehoty. Lehotu kratšiu ako osem dní možno určiť len celkom výnimočne pre jednoduché alebo osobitne naliehavé úkony.

Najvyšší súd má za preukázané, že žalovaný začal konanie z vlastného podnetu (§ 20 ods. 1 zákona o správe daní), pričom žalobcovi určil lehotu na predloženie dôkazu o skončení konkurzu v trvaní jedného dňa.

Podľa najvyššieho súdu lehota poskytnutá žalobcovi na predloženie dôkazov o ukončení konkurzu (lehota 1 pracovného dňa) nie je v zmysle § 13 ods. 1 zákona o správe daní štandardná. Je potrebné skonštatovať, že žalovaný nedostatočne zdôvodnil zákonom vyžadovanú podmienku, a to, z akého osobitného dôvodu určil tak krátku lehotu na predloženie dôkazu. V uvedenom smere neobstojí žalovaný argumentácia, že vzhľadom na okolnosti prípadu, nastala odôvodnená časová tieseň spôsobená snahou žalovaného vydať rozhodnutie z dôvodu osobitne naliehavého úkonu, a ihneď po účinnosti zmien príslušných ustanovení zákona č. 609/2007 Z. z. od 01. januára 2012, zrušiť príslušné registrácie a povolenia. Určenú lehotu a jej dĺžku nemožno považovať za oprávnený prejav úsilia žalovaného umožniť využitie práva na vyjadrenie podľa § 13 ods. 1 zákona o správe daní len z dôvodu bezodkladného formálneho naplnenia ustanovení zákona o správe daní a poplatkov. (zásada hospodárnosti nesmie kolidovať so zásadou materiálnej pravdy, nesmie ísť na jej úkor).

Najvyšší súd ďalej zdôrazňuje, že aplikácia § 13 ods. 1 zákona o správe daní, nie je ani v prípade skutočnej existencie osobitne naliehavých úkonov možná v prípade, ak sa na základe tohto zákonného ustanovenia určí z časového hľadiska zjavne nesplniteľná lehota, ako v tomto v prejednávanom prípade, pričom neobstojí ani argumentácia žalovaného, že podstatnú skutočnosť sa dozvedel z výpisu z obchodného registra, nakoľko týmto postupom žalovaného, bol žalobca ako účastník správneho konania, obratý o právo vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia a prípadne navrhnúť ďalšie dôkazy svedčiacie v jeho prospech.

Najvyšší súd preto považuje za nesporné, že správne orgány oboch stupňov pri vydaní rozhodnutí nepostupovali podľa uvedených ustanovení zákona o správe daní a poplatkov.

Podľa najvyššieho súdu, skutočnosti, ktorými žalovaný v odvolaní spochybňuje predmetné rozhodnutie krajského súdu, neboli zistené v odvolacom konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na vyššie uvedené, považoval námietky žalovaného smerujúce proti rozsudku prvostupňového súdu za nedôvodné, také, ktoré nemôžu ovplyvniť posúdenie danej veci, a preto podľa § 250ja ods. 3 vety druhej OSP a § 219 ods. 1, 2 OSP s poukazom na dôvody napadnutého rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 250j ods. 7 a § 250ja ods. 4 OSP správne orgány sú viazané právnym názorom súdu.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP tak, že žalobcovi, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, priznal právo na ich náhradu. Trovy odvolacieho konania predstavujú 1 úkon právnej služby v odvolacom konaní vo výške 137,97 euro + DPH 20 %, t. j. 27,59 eura (§ 14 ods. 1 písm. b/, § 13 ods. 3 § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov). Uvedenú sumu zaplatí žalovaný žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu BOLOŠ Advokátska kancelária, s. r. o., Horná 23, Banská Bystrica, IČO: 36 866 261, č. účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (§ 149 ods. 1 OSP a § 160 ods. 1 veta prvá OSP v spojení s § 246 c ods. 1 veta prvá OSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.